

Hoida itsesi

Kipusiskojen lakko alkaa olla jo siinä mallissa, että potilaiden on viisainta opetella hoitamaan itse itseään.

Kaikkein käytännöllisintä on tietysti pidätellä sairastumista siihen asti, että lakko loppuu, mutta jos se ei onnistu, kotikonsteillakin selviää monesta pipistä. Loppujen lopuksi omatoimisuus ei ole mitenkään ylivoimaista, eikä itsensä hoitamista ainakaan toistaiseksi katsota rikkuruudeksi. Jos lakon aikana opettelee kunnan niksit, niillä saattaa normaalioloissakin tulla toimeen ja omalta osaltaan säästää valtion niukkoja rahoja.

Opiskelu kannattaa aloittaa helpoimmasta päästä, esimerkiksi kitarisojen leikkauksesta. Siihen tarvitaan peili, kuolaimet, matikkakoukku, terävät saksen tai leuku, äimäneula ja karhulankaa.

Suu avataan mahdollisimman ammолleen peilin edessä ja tuetaan avoimeksi kuolaimilla. Karhulankaan kiinnitetty matikkakoukku nielaistaan, mutta lankaa ei löysätä 12 senttiä enempää, jotta koukku osuu kitarisojen kohdalle. Se tarttuu niihin helposti, koska risat ovat risaisia. Niitä vedetään ulos suusta sen verran, että ne voi näppärästi napsaista juuresta poikki. Tässä vaiheessa pitää olla tarkkana, ettei napsaise vahingossa kieltä, sillä se on sangen tarpeellinen kapistus.

Kun risa on irti, sen tynkä harsitaan vikkellä umpeen äimäneulalla ja karhulangalla, ynnä jäädään muutamaksi päiväksi sairauslomalle. Kun tämä helppo leikkaus on onnistunut, samaa menetelmää voi soveltaa muihinkin operaatioihin, esimerkiksi nielurisoihin, peräpukamiin ja umpisuoleen. Nielurisat erottaa kitarisoista siitä, että ne sijaitsevat nielussa eivätkä kidassa, joten matikkakoukkuun kiinnitettyä karhulankaa löysätään noin 15 senttiä ennen nykäisyä.

Peräpukamia leikatessa toimitaan samalla tavalla kuin risojen kanssa, joskin eri kautta ja kahden peilin kanssa. Umpisuolta varten pitää tehdä erikseen reikä mahaan vajaan vaaksan verran navasta kaakkoon.

Myös irtipoikki katkenneen koiven itsekiinnityksessä on syytä käyttää kahta peiliä, sillä yhden peilin kanssa toimittaessa jalkaterä tulee useimmiten väärin päin, eli omaksi peilikuvakseen. Kahdella peilillä se sen sijaan sattuu peilikuvan peilikuvaksi, eli oikein päin.

Kun tarvittavat lääketieteelliset operaatiot on tehty, jäljellä on enää jälkihoito, eli ns. sorsan vaihtaminen; sairausloman aikanahan ei pääse petistä vessaan, vaan on tapana laskea pulloon. Normaalioloissa sen tuovat tehyt tai superit, mutta lakon aikana sorsastusta ei lasketa suojelutyöksi, joten se on tehtävä itse.

Tempu ei ole aivan helppo, sillä siinä tarvitaan muutamia apuvälineitä, jotka on syytä varata valmiiksi ennen kuin joutuu vuoteenomaksi. Tärkeimmät välineet ovat tietysti itse sorsa sekä sorsapilli ja haulikko. Sorsapillin avulla sorsa houkutellessaan paikalle ja haulikolla häädetään takaisin tyhjentymään. On kuitenkin varottava osumasta haulikolla itse sorsaan, koska silloin se menee seulaksi ja alkaa vuotaa seuraavalla kerralla.

